

Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027

4678/00.01.02.00/2023

Kaupunginhallitus 14.08.2023 § 177

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupungin *Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027 – Asumisen ja yrittäjyyden maaseutu* perustuvat keskustan valtuutettujen jättämään valtuustoaloitteeseen helmikuussa 2022. Aloitteen mukaan ”Maaseudun kehittämissuunnitelmassa tähdätään ennen kaikkea uuden innovatiivisen yritystoiminnan aikaansaamiseen ja olemassa olevien yritysten uudistamiseen ja kannattavuuden parantamiseen. Vihreät elinkeinot, kuten metsiin perustuvat tuotteet ja palvelut, paikallinen energiantuotanto ja lähiruoka ovat olleet kaupungin strategiassa lapsipuolen asemassa. Uusien elinkeinomahdollisuuksien lisäksi on pidettävä huolta olemassa olevista elinkeinoista. Kouvolan on otettava käyttöön suuren maatalouskaupungin ääni ja osallistuva metsä keskusteluun, lausuttava maatalouspolitiikasta ja rakennettava yhteyksiä tiiviimmin maa- ja metsätalousministeriöön ja Euroopan Unioniin. Maaseutuohjelmassa käydään myös läpi vapaa-ajan asukkaiden tarpeet ja toiveet.”

Kaupungin maaseutupalvelut –palveluyksikkö hoitaa kaupungin lakisääteisiä maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtäviä ja resurssia kehittämistyöhön on vähän. Siksi kaupungin strategiayksiköllä on ollut päävastuu linjausten valmistelusta. Linjauksissa on huomioitu toimialoista maatalouden lisäksi metsätalous ja elintarvikeala. Näiden alojen kehittämiseen osallistuu monia toimijoita, joten näiden linjausten valmistelutyöryhmässä on ollut kaupungin lisäksi Kinno, ProAgria, ELY-keskus, XAMK ja Pohjois-Kymen kasvu ry. (jäljempänä kehittäjäverkosto). Valmistelun aikana näkemystä siitä, millainen Kouvolan maaseutu on lähitulevaisuudessa, kysyttiin valtuutetuilta, kuntalaisilta, maatilayrittäjiltä, kylätoimikunnilta ja vapaa-ajan asukkailta. Lisäksi haastateltiin nuoria maatilayrittäjiä tulevaisuuden näkymistä sekä maaseutuyrittäjyyteen että maaseudulla asumiseen liittyen.

Kehittäjäverkoston asiantuntemukseen, tilastoaineistoihin, tehtyihin kyselyihin ja haastatteluihin perustuen luotiin kolme tavoitetta Kouvolan maaseudulle; Ekologinen maaseutuasuminen, Monipuolinen yrittäjyys ja Vireät yhteisöt. Myös näiden tavoitteiden saavuttamiseen osallistuu laaja joukko toimijoita ja toteutetaan monia toimenpiteitä. Osa toimenpiteistä toteutetaan toimijoiden perustyössä, mutta pääosin niiden toteuttamiseen haetaan hankerahoitusta. Toimenpiteet sisältävät mm. perusinfraan liittyvää rakentamista ja ylläpitoa, ranta-asumisen kaavoitusta, yritysten verkostoitumista, uusien innovatiivisten tuotteiden ja menetelmien kehittämistä, kylätalojen ja yhteisötilojen käytön

lisäämistä sekä erilaisia viestintä- ja edunvalvontatoimenpiteitä. Yksityiskohtaisemmin toimenpiteet, vastuu/toteuttajatahot, tulos ja mittarit on esitelty asiakirjassa.

Linjausasiakirja lähetettiin lausunnolle valtuustoryhmille ja aluetoimikunnille 24.4.2023. Lausuntoaika päättyi 15.5.2023, johon mennessä lausunnot oli saatu kokoomuksen, vasemmistoliiton ja vihreiden valtuustoryhmiltä. Lisäksi Elimäki-Korian aluetoimikunta lähetti oman lausuntonsa 24.5.2023. Lausunnot on huomioitu ja niiden perusteella tehty tarvittavia korjauksia ja selvennyksiä. Aloitteen tekijälle eli keskustan valtuustoryhmälle annettiin vielä kesä-heinäkuu lisäaikaa lausunnolle, mutta siitä huolimatta sitä ei ole saatu.

Maaseutupoliittisten linjausten vaikutuksista on tehty ennakkovaikutusten arviointi (EVA). EVA:n tulokset ovat seuraavat; Maaseudun asukkaita, yrittäjiä, vapaa-ajanasukkaita ja kylien yhteyshenkilöitä on kuultu ja osallistettu valmisteluun. Monia heidän esittämiään toimenpiteitä on listattu linjauksissa tehtäviksi eli vaikutukset ovat toteutuessaan positiivisia. Yrityksille suunnatut toimenpiteet mahdollistavat uuden yritystoiminnan syntymisen ja vahvistavat nykyisiä toimintaedellytyksiä. Ympäristövaikutuksia tullaan arvioimaan tehtävien toimenpiteiden / toteutettavien hankkeiden osalta perusteellisesti. Monet maa- ja metsätalouteen sekä elintarvikejalostukseen liittyvät ympäristövelvoitteet ovat lakisääteisiä ja ne huomioidaan toteutuksessa. Lisäksi mm. luonnon monimuotoisuus ja uusiutuvan energian käytön lisääminen on jo kirjattu tavoitteisiin. Linjausten toteuttamisella ei ole vaikutusta kaupungin talouteen. Osa toimenpiteistä on sellaisia, jotka kuuluvat kaupungin ja koko kehittäjäverkoston perustoimintaan ja niitä tehdään jo kunkin organisaation oman budjetin rajoissa. Uusiin innovatiivisiin kehittämishankkeisiin haetaan ulkopuolista rahoitusta EUn ja valtion rahoituslähteistä. Linjausten toteuttamisella ei ole myöskään vaikutusta kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön edellä mainituista syistä.

Maaseutupoliittisten linjausten 2023-2027 toteutumista seurataan vuositasolla kehittäjäverkoston tapaamisessa ja tuloksista raportoidaan tekniselle lautakunnalle valtuustokausittain. Seurannasta vastaa strategiayksikkö.

Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027 on **liitteenä**.

Kehittämispäällikkö Liisa Kolari ja maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila ovat kokouksessa paikalla asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja; kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh 020 615 8026, liisa.kolari(a)kouvola.fi ja maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila, puh 020 615 7826, minna.anttila(a)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Ukko Bamberg esitti, että Maaseutupoliittiset linjaukset laitetaan uudelleen valmisteluun. Jäsen Jenni Aikio kannatti Bambergin muutosesitystä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Ukko Bambergin esitystä asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, äänestävät "EI". Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin nolla (0) JAA-ääntä ja kaksitoista (12) EI-ääntä (Nyberg, Bamberg, Karvonen, Raunio, Witting, Huuhilo, Kekki, Patjas, Varjola, Pakkanen, Aikio, Leppänen).

Puheenjohtaja totesi Ukko Bambergin muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kehittämispäällikkö Liisa Kolarille ja maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttilalle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallituksen jäsen Anni Villikka poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ajaksi (palvelussuhdejäävi, hallintolaki 28 § 1 mom, kohta 4).

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 275

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Maaseutupoliittisten linjausten 2023-2027 jatkovalmistelussa asiakirjaan on lisätty Kaakkois-Suomen alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman tavoitteet ja kehittämiskohteet, jotka on huomioitu kaupungin linjauksissa. Lisäksi asiakirjaan on lisätty kansalaisopiston toiminta, Harjun oppimiskeskuksen yhteistyö Savonia

AMK:n kanssa agrologitutkinnon suorittamiseksi ja päivitetty tilastotiedot uusimmilla arvoilla.

Maaseutupoliittisista linjauksista 2023-2027 pyydettiin lausunnot Maa- ja metsätalousministeriöltä, Kaakkois-Suomen MTK:lta, Ruokavirastosta, Kuntaliitosta ja uudelleen Kouvolan valtuustoryhmiltä. Lausuntoja saatiin 3 kpl, Kaakkois-Suomen MTK:lta, perussuomalaisten ja keskustan valtuustoryhmiltä. Myös aiemmat kokoomuksen, vasemmistoliiton ja vihreiden valtuustoryhmien lausunnot on otettu huomioon.

Vuonna 2022 tehdyssä valtuustoaloitteessa kaupungille ehdotettiin maaseutuohjelman laatimista. Valmisteluresurssien niukkuudesta johtuen valmisteltiin maaseutupoliittiset linjaukset, jotka ovat suppeammat sisällöltään ja lyhyemmät ajallisesti kuin ohjelma ja sisältävät enemmän konkreettisia toimenpiteitä. Linjauksia lähdettiin valmistelemaan valtuustoaloitteen pohjalta ja linjaukset ovat kaupunkistrategiaa toteuttava asiakirja, siksi ne tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Seurantavastuu on teknisellä lautakunnalla.

Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027 on **liitteenä**.

Kehittämispäällikkö Liisa Kolari on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja; kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh 020 615 8026, liisa.kolari(at)kouvola.fi ja maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila, puh 020 615 7826, minna.anttila(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kehittämispäällikkö Liisa Kolarille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027.

Asian käsittely:

Ryhmäpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Miia Witting (Kok.), Anni Villikka (PS), Jenny Hasu (Kesk.) ja Johanna Pyötsiä (KD).

Puheenvuoron käytti valtuutettu Juha Huhtala.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Maaseutupoliittiset linjaukset 2023-2027.
